Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2023-0989

(mr. A.W.H. Vink, voorzitter, mr. dr. S.O.H. Bakkerus, drs. J.W. Janse en mr. D.P. van Strien, secretaris)

Datum uitspraak	21 december 2023
Klacht van	De consument
Tegen	Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V., gevestigd te, 's-Gravenhage, verder te noemen de verzekeraar
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Geschil beperkt tot klacht over het hefboom- en inteereffect. De commissie is niet gebleken dat de consument schade heeft geleden omdat hij niet is geïnformeerd over het hefboom- en inteereffect. Ten aanzien van het hefboom- en inteereffect is niet gebleken dat in de verzekeringsvoorwaarden bedingen staan die oneerlijk zijn in de zin van de Richtlijn oneerlijke bedingen.

1. De procedure

1.1 De commissie beslist op basis van het Reglement Ombudsman en Geschillencommissie Financiële Dienstverlening dat geldig was tot 1 oktober 2014 (hierna: het reglement) en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om:

- het door de Ombudsman Financiële Dienstverlening overgelegde dossier;
- het klachtformulier van de consument;
- de aanvullende stukken van de consument;
- het verweerschrift van de verzekeraar;
- de repliek van de consument; en
- de dupliek van de verzekeraar.

1.2 Na het indienen van de klacht heeft de Commissie van Beroep financiële dienstverlening (hierna: CvB) een aantal uitspraken gedaan in min of meer vergelijkbare zaken over beleggingsverzekeringen. Partijen zijn in de gelegenheid gesteld om te reageren op vijf uitspraken van de CvB die de commissie richtinggevend acht voor de beoordeling van klachten over beleggingsverzekeringen. Deze uitspraken zijn bekend en terug te vinden als: CvB 2017-023A, CvB 2017-035, CvB 2017-036, CvB 2017-043 en CvB 2018-019. Beide partijen hebben een reactie op die uitspraken ingediend waarna de schriftelijke fase van de klachtprocedure is gesloten. Beide partijen zijn voorts in de gelegenheid gesteld om te reageren op de prejudiciële beslissing van de Hoge Raad van 11 februari 2022.

De vertegenwoordiger van de consument heeft de reactietermijn ongebruikt laten verstrijken. Per brief van 1 juni 2023 is de vertegenwoordiger van de consument nogmaals in de gelegenheid gesteld alsnog te reageren. Daarbij is opgemerkt dat de gevraagde reactie per post moet worden opgestuurd, omdat de correspondentie ten aanzien van de klacht niet digitaal verloopt. De vertegenwoordiger van de consument heeft deze termijn ook ongebruikt laten verstrijken. De verzekeraar heeft een reactie op de prejudiciële beslissing ingediend.

1.3 Partijen hebben een deel van de klacht geschikt. Daarbij hebben zij gekozen een deel van de klachten van de consument alsnog ter beslechting aan de commissie voor te leggen. Een en ander is vastgelegd in een voorovereenkomst van 23 september 2018 (hierna verder: de vaststellingsovereenkomst), die partijen in het geding hebben gebracht.

1.4 De consument is in deze zaak vertegenwoordigd door de heer M. van Rossum, professioneel vertegenwoordiger. De verzekeraar is in deze zaak vertegenwoordigd door haar advocaten, aanvankelijk mr. S.M. Bordewijk, later mrs. A.E.C Wissink en M.B.C. Kloppenburg.

1.5 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.6 De consument en de verzekeraar hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument had door bemiddeling en advisering van een tussenpersoon met ingang van 1 april 1997 een beleggingsverzekering bij de verzekeraar, met de naam Flexibel Verzekerd Beleggen. Deze verzekering was gesloten in samenhang met een door de verzekeraar aan de consument en zijn echtgenote verstrekte hypothecaire geldlening van NLG 550.000,- ten behoeve van de financiering van een nieuwe woning. De verzekering was een universal life verzekering met als einddatum 1 april 2032. De premie bedroeg NLG 1.632,- per half jaar en was verschuldigd tot 1 april 2017. De consument heeft gekozen voor een volledige investering in het Nederland fonds.

2.2 De verzekering was een beleggingsverzekering waarbij het volgende was verzekerd:

- een uitkering bij leven op de einddatum gelijk aan de waarde van de opgebouwde participaties; of
- een uitkering bij overlijden van een van beide verzekerden, consument of zijn echtgenote, voor 1 april 2017 van NLG 200.000,- of van 110% van de opgebouwde waarde als dit een hoger bedrag zou vertegenwoordigen.

2.3 In de precontractuele fase, dan wel bij of rond de totstandkoming van de verzekering is de volgende productdocumentatie aan de consument verstrekt:

- een offerte gedateerd 17 april 1997
- een polisblad gedateerd 24 april 1997
- de brochure 'Toelichting op de aanbieding'
- de Voorwaarden voor verzekeringen van 31 augustus 1990
- het Prospectus levensverzekeringen in beleggingseenheden

2.4 In de voorwaarden is onder meer de volgende bepaling opgenomen:

> *Administratie- en beheerskosten. Overlijdensrisicopremie*
> *Artikel 3D*
> *1. Op de voor de verzekeringnemer uitstaande participaties in de door hem aangegeven fondsen zal iedere kalendermaand een vergoeding voor de door de Maatschappij in verband met deze verzekering gemaakte administratie- en beheerskosten in mindering worden gebracht, alsmede de over de betreffende kalendermaand verschuldigde overlijdensrisicopremie.*
> *2. Indien de waarde van de in het eerste lid bedoelde participaties in de betreffende kalendermaand onvoldoende blijkt te zijn om daarop de over die maand verschuldigde administratie- en beheerskosten en overlijdensrisicopremie geheel in mindering te brengen, vervalt de verzekering per de laatste dag van die maand. Indien de verzekering per die dag afkoopwaarde heeft wordt deze aan de verzekeringnemer uitgekeerd tegen inlevering van de polis.*

2.5 Op de verzekering zijn de Regeling informatieverstrekking verzekeringnemers (Riav) 1994 en de Code Rendement en Risico (CRR) 1997 van toepassing.

2.6 In 2005 is de hypothecaire geldlening overgesloten en bij de verzekeraar afgelost.

2.7 Bij brieven van 15 januari 2007 en 13 juni 2008 heeft de consument de verzekeraar aansprakelijk gesteld voor de schade die hij lijdt als gevolg van tekortkomingen van de verzekeraar in de informatieverstrekking en schending van de op de verzekeraar rustende zorgplicht. De verzekeraar heeft bij brief van 31 januari 2007 de consument een overzicht gezonden van de ingehouden kosten en de overlijdensrisicopremies. Bij brief van 1 november 2012 heeft de consument een klacht ingediend bij de verzekeraar en bij brief van 15 november 2012 heeft de consument de verzekeraar nogmaals aansprakelijk gesteld.

2.8 Met ingang van 20 december 2012 heeft de consument de vaste overlijdensdekking gewijzigd naar een dekking van 90% van de waarde van de uitstaande participaties.

2.9 Bij brief van 18 maart 2013 heeft de verzekeraar de consument bericht dat hij recht heeft op een compensatie van € 171,27, vermeerderd met een maandelijkse toevoeging aan de verzekering van € 0,91 tot 1 april 2017 ter compensatie voor te hoge kosten en € 386,78 voor vergoeding van het hefboomeffect.

2.10 De verzekering is per 12 maart 2013 afgekocht. De afkoopwaarde bedroeg € 12.452,95.

De klacht en vordering

2.11 Op grond van de vaststellingsovereenkomst is het geschil beperkt tot de volgende klachtonderdelen:

- De informatieverstrekking over de hoogte van de verrekende risicopremies (voor het overlijdensrisico) en de invloed daarvan op het rendement,
- Het waarschuwen door NN voor bepaalde gevolgen van de risicopremies, bekend onder de term "hefboomeffect",
- De informatieverstrekking over, dan wel waarschuwing voor gestelde beleggingsrisico's die aan de verzekeringsovereenkomsten verbonden zouden zijn onder invloed van bedoeld "hefboomeffect".

2.12 De consument betoogt dat het risicopremiebeding in artikel 3D van de voorwaarden oneerlijk is in de zin van de Richtlijn oneerlijke bedingen[1]. Het beding ontbeert materiële transparantie, ten aanzien van (de wijze van berekening van) de risicopremies en daarmee van de economische gevolgen van het beding. Ook is het niet transparant over het hefboom- en inteereffect van de risicopremies en daarmee over de concrete werking van het universal life-mechanisme. Het beding is voorts in strijd met de goede trouw omdat sprake is van een aanzienlijke verstoring van het evenwicht tussen de uit de overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen van partijen ten nadele van de consument. Als de consument eerlijk en afzonderlijk over het risicopremiebeding zou hebben kunnen onderhandelen en dus volledig nauwkeurig en begrijpelijk was geïnformeerd over de aan de universal life-methodiek verbonden wijze van berekening van de risicopremies, dan had de verzekeraar er niet redelijkerwijs van uit mogen gaan dat de consument het beding had aanvaard. Gezien de werking van het beding ligt dit niet voor de hand, omdat de kans veel groter is dat sprake is van een negatief hefboomeffect dan van een positief hefboomeffect. De bewijslast van het tegendeel ligt volgens de consument bij de verzekeraar. De consument heeft verder bij de eerste de beste gelegenheid dat hij adequaat werd geïnformeerd over de werking van het universal life effect, de verzekering per 12 maart 2013 omgezet en de vaste overlijdens-dekking vervangen door een 90% restitutiedekking.

[1] Richtlijn 93/13/EEG

2.13 Op de verzekeraar rust een informatieverplichting met betrekking tot het hefboom- en inteereffect en dat deze informatieverplichting beperkt zich niet tot situaties waarin sprake is van het 'bijzonder risico" dat de verzekering als gevolg van het hefboom- en inteereffect vervalt.

2.14 De consument roept de nietigheid in van het risicopremiebeding en vordert restitutie van de onverschuldigd betaalde risicopremies, vermeerderd met het gederfde rendement tot heden, dan wel het moment van afkoop waarbij dat laatste bedrag wordt vermeerderd met de sindsdien vervallen wettelijke rente. Voorts vordert de consument een vergoeding voor de kosten van de verleende rechtsbijstand, voor zover deze bijstand is verleend ná totstandkoming van de vaststellingsovereenkomst en deze betrekking heeft op de genoemde klachtonderdelen. Ten slotte vordert de consument openstelling van beroep, vanwege het principiële karakter van de zaak.

Het verweer

2.15 De verzekeraar voert verweer tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Is de klacht behandelbaar?

3.1 Bij dupliek heeft de verzekeraar gesteld dat de klacht niet behandelbaar zou zijn, omdat deze zowel onvoldoende onderbouwd als te complex zou zijn. De commissie gaat ervan uit dat de verzekeraar deze stelling heeft laten varen, omdat partijen in de vaststellingsovereenkomst hebben afgesproken dat de consument over de onder nummer 2.10 genoemde klachtonderdelen alsnog een uitspraak kan nastreven.

Vaststellingsovereenkomst

3.2 Partijen hebben het geschil in de vaststellingsovereenkomst beperkt tot de daarin genoemde punten. Deze klachten zal de commissie hierna dan ook inhoudelijk beoordelen. De nog resterende klacht van de consument ziet mede gelet op zijn nadere toelichting bij het commentaar op de richtinggevende uitspraken van de CvB op het volgende.

3.3 De consument stelt zich op het standpunt dat het beding in de voorwaarden dat ziet op het inhouden van de overlijdensrisicopremies nietig is omdat sprake is van een oneerlijk beding. Daarbij stelt de consument dat het oordeel van de Commissie van Beroep over het hefboom- en inteereffect niet conform de uitleg van het Europese Hof van Justitie is en dat dus geen sprake is van een richtlijnconforme uitleg. Voorts stelt de consument zich op het standpunt dat de verzekeraar zich niet aan de op hem rustende informatieverplichting met betrekking tot het hefboom- en inteereffect heeft gehouden.

Uitgangspunt voor de beoordeling

3.4 Het uitgangspunt voor de beoordeling van de klacht is dat de commissie de richtinggevende uitspraken van de Commissie van Beroep volgt. Daaraan ligt de gedachte ten grondslag dat het van belang is dat de beoordeling van grote aantallen klachten over beleggingsverzekeringen op vergelijkbare maatstaven plaatsvindt, wat bijdraagt aan de rechtsgelijkheid en de rechtszekerheid. Verder acht de commissie het niet in het belang van de consument om zonder zwaarwegende redenen af te wijken van de uitspraken van de Commissie van Beroep, omdat zij partijen daarmee nodeloos zou dwingen hoger beroep in te stellen. Dit betekent dat de Commissie zich gebonden acht aan de richtinggevende uitspraken van de Commissie van Beroep en dat slechts in zeer bijzondere omstandigheden aanleiding zal bestaan om daarvan af te wijken.

Hefboom- en inteereffect

3.5 De Commissie van Beroep heeft in haar uitspraak met nummer CvB 2018-019 het hefboom- en inteereffect als volgt omschreven.

3.6 Bij universal-life verzekeringen komt de verzekerde overlijdensuitkering in de eerste plaats ten laste van de opgebouwde beleggingen, zodat telkens slechts overlijdens-risicopremie hoeft te worden betaald over het (hierna als risicokapitaal aan te duiden) verschil tussen de reeds opgebouwde waarde van de beleggingen en het bij overlijden verzekerde bedrag. Als het rendement van de beleggingen op een zeker moment achterblijft bij de verwachting waarvan bij het sluiten van de verzekering was uitgegaan, valt het bij te verzekeren risicokapitaal hoger uit dan verwacht. Hiervoor zal derhalve ook meer overlijdensrisicopremie moeten worden voldaan dan was verwacht. Deze extra overlijdensrisicopremie komt ten laste van de beleggingen, waardoor de waarde daarvan nog lager uitvalt dan verwacht. Omgekeerd zal bij meevallende rendementen het risicokapitaal juist lager uitvallen dan verwacht, zodat minder overlijdensrisico-premie dan verwacht nodig is, waardoor de waarde van de beleggingen hoger uitvalt. Deze versterkende effecten worden wel aangeduid als het *hefboomeffect.* Ook als het bedrag van de voor een periode verschuldigde overlijdensrisicopremie en (andere) kosten de voor die periode belegde premie overtreft, wordt dat bedrag volledig aan de beleggingen onttrokken, waardoor in dat geval op die beleggingen wordt ingeteerd. Vandaar dat ook wel wordt gesproken van het *hefboom- en inteereffect.* De kans dat op de beleggingen wordt ingeteerd, wordt vergroot indien ook andere factoren tot verhoging van de overlijdensrisicopremie leiden. Zo bepaalt ook de leeftijd de hoogte van de overlijdensrisicopremie: bij een hogere leeftijd is de premie hoger, aangezien de kans dan groter is dat de verzekerde komt te overlijden.[2] Zeker wanneer het overlijdensrisico van personen op hogere leeftijd is verzekerd, heeft dit ieder jaar een aanmerkelijke en steeds grotere stijging van de overlijdensrisicopremie tot gevolg.

[2] AFM Feitenonderzoek Beleggingsverzekeringen, deel I, 2008, p. 148

Het hefboomeffect zal zich voorts sterker doen voelen, naarmate de verzekerde uitkering bij overlijden hoger is. De hoogte van het verwachte rendement is van invloed in die zin, dat bij een optimistische prognose eerder een negatief hefboom-effect en bij een pessimistische prognose juist eerder een positief hefboomeffect zal optreden.

Informatieverplichting

3.7 De consument stelt dat op de verzekeraar een informatieverplichting rustte met betrekking tot het hefboom- en inteereffect en dan met name met betrekking tot de (negatieve) invloed van dit effect op de waardeontwikkeling van de verzekering. Indien de commissie de consument in zijn stelling zou volgen - en dus ervan uit zou gaan dat de verzekeraar de consument hierover had moeten informeren en dat de verzekeraar dat ten onrechte niet heeft gedaan - ligt vervolgens de vraag voor of de consument als gevolg daarvan schade heeft geleden. Om dat te kunnen vaststellen moet een vergelijking worden gemaakt tussen de (vermogens)positie waarin de consument zich nu bevindt en de (vermogens)positie waarin de consument zich zou hebben bevonden als de verzekeraar geen fout had gemaakt. Met andere woorden; wat zou de consument hebben gedaan als hij bij het afsluiten van de verzekering in 1997 door de verzekeraar was geïnformeerd over de mogelijke negatieve invloed van het hefboom- en inteereffect op de waardeontwikkeling van de verzekering en zou hij dan nu beter af zijn geweest? De commissie realiseert zich dat die vraag nu, achteraf, lastig te beantwoorden is, maar uitgangspunt is wel dat op de consument de last rust om voldoende concreet te stellen wat hij in 1997 zou hebben gedaan als hij wel juist zou zijn geïnformeerd en dat hij daarbij feiten en omstandigheden zal moeten aandragen die dat tenminste aannemelijk maken.

3.8 Over de vraag wat hij in 1997 zou hebben gedaan is de consument niet concreet geweest. Hij stelt in de kern niet meer dan dat, als hij had geweten van de mogelijke negatieve werking van het hefboom- en inteereffect, hij de verzekering niet zou hebben afgesloten of dat hij dan voor een lagere overlijdensrisicodekking zou hebben gekozen. De commissie acht dat echter niet zonder meer aannemelijk. Daarbij is van belang dat de onderhavige verzekering is afgesloten in combinatie met een door de verzekeraar verstrekte hypothecaire geldlening en dat de verzekering tot zekerheid voor de terug-betaling van die lening aan de verzekeraar was verpand. Tegen die achtergrond zal de consument ten minste aannemelijk moeten maken dat de verzekeraar in 1997 ook bereid zou zijn geweest de hypothecaire geldlening tegen dezelfde voorwaarden te verstrekken indien de consument de verzekering niet zou hebben afgesloten, dan wel dat de verzekeraar akkoord zou zijn gegaan met een aanzienlijk lagere overlijdens-risicodekking. De consument stelt daar niets over en de commissie acht dat ook niet heel waarschijnlijk, omdat de verzekering en de overlijdensrisicodekking juist bedoeld waren als zekerheid voor de terugbetaling van de hypothecaire geldlening.

Verder is van belang dat de consument nu, achteraf gezien, weliswaar ontevreden is met de negatieve werking van het hefboom- en inteereffect, maar dat in 1997 nog helemaal niet vaststond dat dat effect zich ook daadwerkelijk zou voordoen. De verwachting bij de keuze voor een beleggingsverzekering zal toch zijn geweest dat op de beleggingen een positief rendement zou worden behaald en in dat geval doen de negatieve gevolgen van het hefboom- en inteereffect zich niet, althans in veel mindere mate voor en kan het ook een positieve werking hebben. Verder moet in aanmerking worden genomen dat de keuze voor een beleggingsverzekering vermoedelijk ook werd ingegeven door het feit dat daarmee een hypothecaire geldlening kon worden afgesloten tegen lagere maandlasten dan de maandlasten die verbonden zouden zijn geweest aan een annuïtair af te lossen hypothecaire lening, en dat daarmee dus een hoger bedrag geleend kon worden. Tegen deze achtergrond is het zonder nadere toelichting, die ontbreekt, niet heel waarschijnlijk dat de consument in 1997, indien hij was geïnformeerd over de mogelijke negatieve werking van het hefboom- en inteereffect, de verzekering niet zou hebben afgesloten of dat hij dan voor een lagere overlijdensrisicodekking zou hebben gekozen.

3.9 De stelling van de consument dat hij in 2012, toen hij wel adequaat werd geïnformeerd over de werking van het hefboom- en inteereffect, de verzekering heeft omgezet, leidt niet tot een ander oordeel. De situatie was in 2012 immers aanzienlijk anders dan in 1997. De hypothecaire geldlening was al verstrekt en de nieuwe woning was al aangekocht. In 2005 is de hypothecaire geldlening overgesloten en bij de verzekeraar afgelost. De nieuwe verstrekker van de hypothecaire geldlening nam in 2012 kennelijk genoegen met een lagere dekking. Aannemelijk is evenwel dat in die periode het inkomen van de consument zal zijn gewijzigd en de woningwaarde zal zijn gestegen terwijl de hypotheekrente lager zal zijn geweest dan in 1997, hetgeen in 2012 tot andere (relatieve) maandlasten zal hebben geleid en een andere zekerhedenpositie voor de vertrekker van de hypothecaire gelening. De situatie was kortom in 2012 geheel anders dan in 1997, zodat aan de omstandigheid dat in 2012 is gekozen voor een lagere overlijdensrisicodekking van de verzekering niet de conclusie kan worden verbonden dat de consument dat in 1997 ook zou hebben kunnen en willen doen als hij op dat moment was geïnformeerd over de mogelijke negatieve werking van het hefboom- en inteereffect. Hetzelfde geldt voor het feit dat de consument uiteindelijk in 2013 heeft gekozen de verzekering af te kopen.

3.10 De slotsom is dat op basis van hetgeen de consument daartoe heeft aangedragen niet kan worden vastgesteld wat de consument zou hebben gedaan als hij bij het afsluiten van de verzekering in 1997 door de verzekeraar was geïnformeerd over de mogelijke negatieve invloed van het hefboom- en inteereffect op de waardeontwikkeling van de verzekering en of hij dan nu beter af zou zijn geweest.

Bij die stand van zaken kan de commissie niet vaststellen dat de consument enige schade heeft geleden als gevolg van de omstandigheid dat hij in 1997 niet is geïnformeerd over de mogelijke negatieve gevolgen van het hefboom- en inteereffect. De vordering is reeds daarom niet toewijsbaar.

Oneerlijk beding

3.11 De commissie is van oordeel dat van oneerlijkheid in de door de consument bedoelde zin geen sprake is. De commissie verwijst in dit verband naar de uitspraak van de Commissie van Beroep met nummer CvB Kifid 2018-010. Los van de vraag of sprake is van een transparant beding, oordeelt de Commissie van Beroep in deze uitspraak dat niet kan worden geoordeeld dat de in de voorwaarden opgenomen bedingen die tot het intreden van het hefboom- en inteereffect kunnen leiden – in strijd met de goede trouw – het evenwicht tussen de uit de overeenkomst voortvloeiende verplichtingen van de partijen ten nadele van de consument aanzienlijk verstoren. Gelet op het feit dat het hefboom- en inteereffect ook een positieve werking kan hebben, in die zin dat bij een hoger dan verwacht rendement de te betalen overlijdensrisicopremie omlaag zal gaan en de omstandigheid dat de daadwerkelijke omvang van het hefboomeffect over het algemeen beperkt is, kan niet worden gezegd dat de verzekeraar er redelijkerwijs niet van uit kon gaan dat het beding door de consument ook zou zijn aanvaard als daarover afzonderlijk was onderhandeld.

3.12 De consument heeft aangevoerd dat dit niet het geval zou zijn omdat de kans veel groter is dat sprake is van een negatief hefboomeffect dan van een positief hefboom-effect. De consument baseert deze stelling op de in de offerte gehanteerde rendementen en op een aantal rendementscijfers die hij zelf heeft aangevoerd. In de offerte zijn rendementen gehanteerd van 15% (minimum) en 17,3% (gemiddeld), terwijl de consument stelt dat een Nederlands fonds van aandelen en obligaties over een langere periode hooguit een rendement van 5 tot 6% zal behalen. Deze laatste cijfers heeft de consument echter niet onderbouwd, terwijl de in de offerte gehanteerde rendementen – die met de kennis van nu weliswaar hoog te noemen zijn – volgens de toelichting in de offerte zijn afgeleid van rendementen die in de daaraan voorafgaande 20 jaar zijn gerealiseerd. Vanaf de datum van de oprichting van de fondsen zijn dit de werkelijke rendementen, terwijl voor de periode daaraan voorafgaand is uitgegaan van objectieve marktgemiddelden. De offerte vermeldt voorts dat de gebruikte voorbeeld-percentages in overeenstemming zijn met de Code Rendement en Risico (CRR). De stelling van de consument lijkt dan ook te zijn ingegeven door tegenvallende beleggingsresultaten en kan daarom niet tot een ander oordeel van de commissie leiden, ook niet omdat – zoals de commissie hiervoor al heeft overwogen – de omvang van het hefboomeffect in het algemeen beperkt is.

3.13 De stellingen van de consument dat de verzekeraar er redelijkerwijs niet van uit kon gaan dat het beding door de consument ook zou zijn aanvaard als daarover afzonderlijk was onderhandeld omdat de consument bij de eerste de beste gelegenheid dat hij adequaat werd geïnformeerd over de werking van het universal life effect (ofwel het hefboom- en inteereffect), de verzekering heeft omgezet, stuit reeds af op hetgeen daarover onder nummer 3.9 is overwogen.

3.14 De slotsom is dat niet is gebleken dat de bedingen in de voorwaarden die zouden kunnen leiden tot het intreden van het hefboom- en inteereffect als oneerlijk in de zin van de Richtlijn oneerlijke bedingen zijn aan te merken .

Coclusie

3.15 Naar het oordeel van de commissie is niet gebleken dat de consument schade heeft geleden omdat hij niet is geïnformeerd over het hefboom- en inteereffect. Verder is het de commissie niet gebleken dat de bedingen in de voorwaarden die zouden kunnen leiden tot het intreden van het hefboom- en inteereffect, oneerlijk zijn in de zin van de Richtlijn oneerlijke bedingen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Aard uitspraak en beroepsmogelijkheden

In regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2022 is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor https://www.kifid.nl/consumenten/klacht-voor-1-oktober-2014-bij-kifid-ingediend

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl